

Résumé

Při vyslovení pojmu marxismus si jistě velká většina lidí představí jeho konkrétní uskutečnění v podobě totalitních režimů, různých hnutí za osvobození, z nichž některá jsou činná i dnes, nebo snad i studentskou revoltu na Západě v roce 1968. Chceme-li však marxismus zkoumat a posuzovat poctivě, musíme ho uchopit v celku. Hlavním cílem této práce je proto poukázat na kladné i záporné stránky učení Karla Marxe i Bedřicha Engelse a vymežit ty prvky jejich nauky, jež si zachovávají svou aktuálnost a relevanci i pro dnešního člověka.

Při analyzování jsme postupovali v pěti krocích. Nejdříve jsme si v krátkosti pověděli o životě Karla Marxe a poté o historických a myšlenkových východiscích obou myslitelů, abychom mohli lépe pochopit jejich názory. Ve třetí kapitole jsme hovořili o dialektickém materialismu a pojednali jsme o dialektické metodě, zákonitostech dialektického procesu, pravdě a jejích kritériích a marxistickém náhledu na hmotu a ducha. Zhodnotili jsme, že metoda a zákonitosti dialektiky jsou nezpůsobitelné vysvětlit dění ve světě a společnosti, i přes uznání objektivní pravdy nemůžeme také přijmout její relativizaci a zrovna tak je nutno odmítnout monismus ve vztahu hmoty a ducha i marxistickou kosmologii a nazírání na život v konfrontaci se současným vědeckým bádáním.

V Marxově a Engelsově pojetí dějin, společnosti a člověka jsme ocenili jejich lpění na propojení teorie a praxe, snahu o sociální spravedlnost a zájem o člověka a jeho práci. Podobně jako v dialektickém materialismu však musíme zamítnout monismus, který nejenže odvozuje dějinný a společenský pohyb pouze ze způsobu výroby materiálních statků, ale redukuje i bytí člověka jen na materiálně-ekonomickou rovinu. Musíme rovněž zavrhnout i marxistické učení o sebetvoření.

Co se týká marxistické nauky o náboženství a morálce, nemůžeme uznat vysvětlení příčin vzniku a existence náboženství a musíme zavrhnout i relativismus v morálce.

Praktická realizace marxistických myšlenek ve 20. století pak jasně ukázala základní omyl Marxe a Engelse, jenž spočívá v jejich ateismu. Bez Boha totiž není možný správný náhled na člověka.